

QORTI ĊIVILI – PRIM'AWLA
ONOR. IMHALLEF DR. MIRIAM HAYMAN LL.D.

Rikors Ġuramentat Nru: 1234/2020MH

Illum, 7 ta' Frar, 2022

Ismijiet:

Daryl Mark Borg (I.D.No. 250086M)

Vs

Dottor Alessandro Mancini (I.D.No.84006A)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat fejn ġie premess illi;

Jesponi bir-rispett u bil-ġurament tieghu jiddikjara u jikkonferma bhala li jaf personalment:-

1. Illi permezz ta' skrittura privata datata it-tmienja ta' Meju tas-sena elfejn u dsatax (08/05/2019), li tinsab hawn annessa u mmarkata bhala 'Dok A' il-konvenut ikkumissjona lill-esponent sabiex jikkostruwixxi bini konsistenti f'hames (5) sulari u penthouse f'sit li jinsab f' Saint Albert Street, il-Gżira;

2. Illi permezz tal-istess ftehim il-partijiet ftehm u dwar modalità ta' pagamenti li kien jinkludi depożitu akkont ta' hmistax-il elf ewro (€15,000) u pagamenti ohra wara l-kostruzzjoni tas-sulari rispettivi. Din il-modalità tinsab ahjar spjegata fil-klawżoli tnejn (2) u tlieta (3) tal-iskrittura surreferita;

3. Illi kif jista' jigi denotat il-partijiet ftehm u wkoll illi oltre l-pagamenti speċifikatament indikati li kellhom isiru, parti mill-prezz tax-xogholijiet kellu jinqata' minn credit note datata l-15 ta' Novembru 2018 fis-somma ta' sebghin elf ewro (€70,000), liema credit note tinsab hawn annessa u mmarkata bhala **'Dok B'**, u li l-esponent kien dak iż-żmien irrilaxxa favur l-intimat li sussegwentement għaddieha sabiex tigi utilizzata mis-soċjeta' *Libra Construction Ltd*, iżda xorta għe mifthiem illi l-istess intimat kellu jhallas il-bilanċ li jista' jkun pendent u wara li jigi utilizzat l-ammont indikat fil-credit note u l-pagamenti ulterjuri li jsiru;

4. Illi l-prezz totali tax-xoghol ta' kostruzzjoni, u cioè' tal-hames sulari bini u penthouse, ammonta għas-somma kumplessiva ta' mija u erbgha u erbghin elf tmienja u erba' ewro (€144,804) kif jirriżulta mill-fatturi mahruġa mill-Perit *Elena Borg Costanzi*, li jinsabu hawn annessi u mmarkati bhala **'Dok Ċ'**. Illi oltre din iċ-ċifra, saru xogholijiet addizzjonali fl-ammont ta' sebat elef mija tlieta u sittin ewro punt sebgha tmienja ewro ċenteżmi (€7,163.78), kif jidher mill-fattura hawn annessa u mmarkata bhala **'Dok D'**, li twassal għal ammont totali ta' mija wiehed u hamsin elf, disa' mija sebgha u sittin ewro punt sebgha tmienja ewro ċenteżmi (€151,967.78);

5. Illi b'hekk, meta wiehed inaqqas il-credit note ta' sebghin elf Ewro (€70,000) u l-hlasijiet li saru mill-intimat a favur tal-esponent fis-somma ta' wiehed u tletin elf ewro (€31,000), b'kollox mija u wiehed elf ewro (€101,000), jifdal bilanċ mhux imhallas ta' **hamsin elf disa' mija sebgha u sittin ewro punt sebgha tmienja ewro ċenteżmi (€50,967.78) VAT inkluż**. Dan jidhar aktar ċar mill-anness **'Dok E'** ikkonfermat u ffirmat mill-esponent;

6. Illi dan il-bilanċ għadu sal-lum pendent u l-intimat interpellat diversi drabi, anke uffiċjalment permezz tal-Ittra Uffiċjali bin-numru 1353/2020 tat-3 ta' Ġunju 2020, sabiex ihallas dan l-ammont bilanċjali l-intimat baqa' għal kollox inadempjenti;

7. Illi għalhekk kellha ssir din il-kawza.

Jghid għalhekk l-intimat għalfejn m'għandix dina l-Onorabbli Qorti, prevja kwalsijasi dikjarazzjoni u deċiżjoni ohra opportuna, u għar-raġunijiet kollha premissi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi l-intimat huwa debitur tal-attur fis-somma ta' hamsin elf disa' mija sebgha u sittin ewro punt sebgha tmienja ewro ċenteżmi (€50,967.78) VAT inkluz;

2. Konsegwentement tikkundanna lill-intimat sabiex ihallas lill-attur is-somma ta' hamsin elf disa' mija sebgha u sittin ewro punt sebgha tmienja ewro ċenteżmi (€50,967.78) VAT inkluz bl-imghax legali dekoribbli mid-data tal-ittra uffiċjali numru 1353/2020 tat-3 ta' Ġunju 2020 sad-data tal-pagament effettiv;

Bl-ispejjeż tal-preżenti u tal-ittra uffiċjali hawn fuq indikata u kif ukoll tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li qed jigi ppreżentat kontestwalment ma' din il-kawża kontra l-intimat li huwa minn issa ngunt in subizzjoni.

Ir-Risposta ġuramentata¹ kienet teċċepixxi lli:

Jesponi bir-rispett u bil-ġurament tiegħu jikkonferma:

1. **ILLI** l-esponenti ma huwiex il-legittimu kontradittur u għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju peress li:

(i) ma għandu u qatt ma kellu interess fis-sit li jinsab fi Triq San Bert, Il-Gzira;

(ii) qatt ma inkariga lir-rikorrenti sabiex jikkostruixxi il-binja;

(iii) qatt ma gie fatturat u qatt ma ħallas il-pagamenti imsemmija fir-rikors promotur. Tant hu hekk li fattura minnhom esebita mar-rikors promotur u markata bhala Dok. 'D' hija maħruġa fuq Libra Construction Ltd.

2. **ILLI** l-kunsens tiegħu għall-iffirmar ta' l-iskrittura li r-rikorrenti jikkampa l-azzjoni fuqha ittieħed b'egħmli dolus u żball prattikati fuqu mir-rikorrenti;

3. **ILLI** għalhekk t-talbiet attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu respinti bl-ispejjes.

¹ Folio 19

Rat ukoll ir-rikonvenzzjoni tal-konvenut

Jesponi bir-rispett u bil-ġurament tiegħu Dr. Alessandro Mancini jikkonferma:

- 1. ILLI l-esponenti biegh vettura ta' l-għamla Mercedes lil ċertu Mark Bezzina għall-prezz ta' mija u għaxart elef Euro (€110,000), u bħala pagament in parti tal-prezz ta' l-istess vettura rċieva credit note esebita mar-rikors promotur Dok B;***
- 2. ILLI l-esponenti ġgira l-fuq imsemmija credit note lil Libra Construction Ltd li kienet inkarigata minn ċertu Michael Bonello, titolari tas-sit tagħmel xogħolijiet ta' kostruzzjoni fis-sit fi Triq San Bert Il-Gzira li da parti tagħha ssubkontrattat ix-xogħolijiet lir-rikorrenti rikonvenzjonat.***
- 3. ILLI meta l-esponenti ġgira l-fuq imsemmija credit note ltaqa mar-rikorrenti rikonvenzjonat li ppresentalu l-iskrittura esebita Dok A mar-rikors promotur u qallu jiffirma l-iskrittura li skond l-istess rikorrenti rikonvenzjonat kienet sempliċi skrittura fejn il-credit note kienet qed tiġi ġgirata u għal dan rċieva hlas ta' hamsa u sittin elf Euro (€65,000) minghand Libra Construction Ltd.***
- 4. ILLI l-esponenti ma jifhimx sewwa l-lingwa Ingliza u ffirma fuq il-pretest li kien sempliċiment qed jiġgira l-credit note.***
- 5. ILLI l-esponenti ma għandu l-ebda interess fis-sit fi Triq San Bert Il-Gzira qatt ma għamel xi pagament lir-rikorrenti rikonvenzjonat u qatt ma nkarigah sabiex jipprestalu xi servizz u qatt ma rċieva l-ebda fattura minghand l-istess rikorrenti rikonvenzjonat għal xogħolijiet ta' kostruzzjoni magħmula fis-sit fi Triq San Bert, Il-Gzira;***
- 6. ILLI għalhekk huwa manifest li l-kunsens ta' l-esponenti fuq l-iskrittura datata tmienja (8) ta' Mejju elfejn u dsatax (2019) kien karpit b'għemil doluz u bi żball li jolqot is-sustanza tal-ftehim;***

Jgħid għalhekk ir-rikorrenti rikonvenzjonat għaliex din l-Onorabbili Qorti ma għandiex previa kull dikjarazzjoni opportuna u neċessarja fl-aħjar interess ta' l-amministrazzjoni tal-ġustizzja

1. **TIDDIKJARA** li l-kunsens ta' l-esponenti fuq l-iskrittura datata tmienja (8) ta' Mejju elfejn u dsatax (2019) esebita Dok A mar-rikors promotur kien karpit b'għemil doluz u bi żball li jolqot is-sustanza tal-ftehim;
2. **TIDDIKJARA** l-iskrittura datata tmienja (8) ta' Mejju elfejn u dsatax (2019) esebita Dok A mar-rikors promotur hija nulla u bla effett.

Bl-ispejjeż tal-presenti kontra r-rikorrenti rikonvenzjonat illi hu minn issa ingunt għas-subbizzjoni.

Rat ukoll in-nota ta' eċċezzjonijiet ta' l-attur rikonvenzjonat

Jesponi bir-rispett u bil-gurament tieghu jiddikjara u jikkonferma bhala li jaf personalment:-

1. Ili fl-ewwel lok, u in via preliminari, it-talbiet tal-konvenut rikonvenzjonant huma preskritti ai termini tal-artikolu 1222 tal-Kodiċi Ċivili;
2. Illi fit-tieni lok, u fil-mertu, it-talbiet huma kompletament infondati fil-fatt u fid-dritt, inter alia billi ma għandha xejn mis-sewwa l-allegazzjoni illi l-kunsens tal-istess konvenut rikonvenzjonant hija karpita b'għemil doluz u/jew biż-żball tant li dan kien jaf eżatt xiex kien qed jiffirma;
3. Illi finalment, u dejjem minghajr pregudizzju għall-premess, u filwaqt li l-esponent ġuridika tieghu hija proprju mal-konvenut ikompli jsostni illi r-relazzjoni rikonvenzjonant, jekk il-konvenut rikonvenzjonant iqis illi hu mhux il-legittimu kontradittur għat-talbiet tal-esponent, huwa għandu r-rimedji disponibbli għalih fil-ligi (vide Titolu XTV tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta).
4. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż kontra l-istess konvenut rikonvenzjonant.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semgħet id-debita trattazzjonijiet

Ikkonsidrat:

Rat illi il-kawza kienet differita biex tiġi deċiża l-eċċezzjoni ta' preskrizzjoni mressqa mill-attur rikonvenzjonat fir-risposta għal kontro talba.

Infatt il-perjodu statutorju preskrittiv propost huwa dak ai termini ta' l-artikolu 1222 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

Qua provi fuq l-istess eċċezzjoni l-attur rikonvenzjonat ivverbalizza lli l-unika prova li kellu fir-rigward ta' l-eċċezzjoni n eżami kienet l-verbal tal-Qorti tat- 2 ta' Gunju, 2021 a folio 38 u l-iskrittura privata datata 8 ta' Mejju, 2019 a folio 9 ta' l-atti.

Da parti tiegħu il-konvenut rikonvenzjonant biex jieqaf għal eċċezzjoni tal-preskrizzjoni għat-talbiet fir-rikonvenzjoni għazel li jixhed viva voce. Ikkonferma lli l-firem li kienu jidhru fuq id-dokumenti esebiti a folio 9, 10, 11 kienu tiegħu. Ikkonferema ukoll il-firma ta' l-attur a folio 9 ta' l-atti billi insista li din kienet saret fil-presenza tiegħu.

Ikkonsidrat:

L-ewwel punt li se jiġi ndirizzat huwa dak li ressaq l-attur rikonvenzjonat fis-sottomissjonijiet tiegħu illi kif ivverbalizza għal dak li jidher mill-atti a folio 38 kien fil-fatt l-avukat tiegħu li kien gie mogħti kopja tar-risposta għuramentata ukoll tar-rikonvenzjoni. Jirrizulta ukoll mill-atti lli fis-seduta preċedenti kien ivverbalizzat illi kemm ir-risposta għuramentata ukoll il-kontrotalba kellhom jiġu notifikati lil kontroparti. Jirrizulta ukoll illi l-attur Daryl Mark Borg ma deher għal ebda seduta msemija. Għalhekk fis-sottomissjonijiet tiegħu Dr.Vella

argumenta illi l-kontro talba qatt ma kienet giet notifikata lil attur rikonvenzjonat għalhekk ebda att għudizzjarju ma serva biex tiġi nterotta l-prekrizzjoni.

Bla tlaqliq jingħad lil Qorti ssib tali argument żleali. Meta Dr.Vella deher fl-assenza ta' l-attur u aċċetta minn jeddu l-kopji tar-risposta għuramentata u tar-rikonvenzjoni dan għamlu bl-intenzjoni tan-notifika ta' l-istess irrelevanti dan għiex verbalizzat dan jew le. Fil-fatt ma kien hemm ebda insistenza lil kontro parti xorta kellha timxi għan-notifika ta' l-atti msemmija. Tant hu hekk lil klijent ta' l-istess Dr. Vella presenta r-risposta għuramentata tiegħu għar-rikonvenzjoni bla ma sofra ebda pregudizzju għal linja difenzjonali tiegħu.

F'dan ir-rigward hu opportun lil Qorti tagħmel referenza għal xi deċizjonijiet li jiddelinjaw r-relazzjoni eżistenti bejn avukat u l-klijent tiegħu.

Vincenzo Briffa et v. Canonico Ignazio Gatt et (Appeal Court, 15 of January, 1906; published in *Kollez. Vol. XIX-I-129*): “*l’avvocato ed il procuratore legale sono mandatari del loro clienti.*”;

Teresa Zammit pro et noe v. Ganni Zammit pro et noe (Ft Hall of the Civil Court Prim’Awla, 10th October, 1950) itw as held that , “*għal dak li jirrigwada kwistjonijiet legali u procedurali, kwalunkwe haga li l-avukat jagħmel, anki b’konjizzjoni jew impressjoni erronea, hu responsabbli għaliha l-klijent tiegħu.*”;

Carmelo Agius Fernandez v. Dr. Filippo Nicolo’ Buttigieg (First Hall of the Civil Court 13 of April, 1953; reported in the *Kollez. Vol. XXXVII-II-683*): “*ir-relazzjonijiet ta’ avukat u l klijent jirrivestu n-natura tal-mandat.*”;

Victor Tonna pro et noe v. Dr. Joseph Brincat (Civil Appeal, 31 of January, 1994; reported in the *Kollez. Vol. LXXVIII-II-18*): “*ir-relazzjoni bejn avukat jew prokuratur legali u l-klijent hija essenzjalment ibbazata fuq il-mandat.*”;

Ferm dan l-avukat ta' l-attur ma jistax issa konvenjentement jirribatti n-notifika ta' l-atti biex issaħħaħ il-preskrizzjoni meta r-rizultanzi proċesswali juru l-kontra.

Fit-tieni lok isir ukoll referenza għal dak li argumentaw il-partijiet fis-sottomossjonijiet verbali tagħhom. Din kienet titratta l-interventi li saru mis-Supretindent tas-Saħħa Pubblika fil-kors tal-pandemija li impattaw fuq il-ftuħ tal-Qorti, ukoll fuq is-sospensjoni tat-termini kemm ġudizzjarji ukoll dawk legali. Jingħad li hadd mill-avukati ma kien ċar fir-rigward ta' dan il-punt u kif dan seta' impatta fuq id-dekors tal-preskrizzjoni eċċepita.

Isir referenza għal pronunzjament tal-Qorti ta' l-Appell fid-deċiżjoni fl-ismijiet **Georgina Zammit vs Alex Zammit** datata 28/01/2021² li tittraċċa u tidelinea l-interventi li saru mill-imsemmi Supretindent li impattaw fuq il-funzjoni r-tal-Qrati koll fuq id-dekors ta' termini ġudizzjarji u legali.

“9. Fil-frattemp, minhabba l-pandemija tal-COVID, is-Supretendent tas-Saħħa Pubblika bis-setgħa mogħtija lilha bl-Artikolu 27(ċ) tal-Att dwar is-Saħħa Pubblika (Kap. 465 tal-Liġijiet ta' Malta), ordnat diversi miżuri sabiex jissalvagwardjaw kontra jew jikkontrollaw din l-epidemija f'Malta. Fost il-miżuri ħarġet l-‘Ordni tal-2020 dwar l-Epidemiji u Mard Infettiv (Sospensjoni ta' Hinijiet Ġudizzjarji u Legali)’, Leġislazzjoni Sussidjarja 465.17 introdotta permezz tal-Avviż Legali 61 tal-2020) ippubblikata fil-Gazzetta tal-Gvern tat-13 ta' Marzu 2020. Kien oriġinarjament tipprovdi:

“3.(1) Meta s-Supritendent tordna l-għeluq tal-qrati kollha jew ta' kwalunkwe qorti għall-fini ta' ħarsien kontra u, jew ta' kontroll ta' epidemiji perikolużi jew mard infettiv, tali ordni għandha tissospendi ż-żmien ta' kwalunkwe hinijiet legali u ġudizzjarju u ta' kwalunkwe limitu ta' żmien ieħor inkluż żminijiet perentorji applikabbli għall-proċedimenti jew proċeduri oħra quddiem l-imsemmija qrati. Is-sospensjoni għandha ddum sa sebat (7) ijiem warat-tneħħija tar-revoka ta' kwalunkwe ordni mis-Supritendent. Mingħajr preġudizzju għall-ġeneralità ta' hawn fuq, din is-sospensjoni għandha tfisser li jekk l-aħħar jum ta' kwalunkwe hinijiet legali jew ġudizzjarju jew limitu ta' żmien ieħor jiskadi matul iż-żmien meta ordni provduta f'dan ir-regolament tkun fis-seħħ, iż-żmien għall-preżentata għandu jiġi sospiż sa sebat (7) ijiem wara l-jum meta s-Supritendent tirrevoka l-ordni għall-għeluq ta' kwalunkwe qorti permezz ta' avviż fil-Gazzetta.

² 160/2015/1

“(2) Kull ordni mahruġa skont is-subartikolu (1) ma għandux jippreġudika s-setgħa ta’ kwalunkwe qorti li tordna l-ftuħ tar-registru tagħha, is-smiġħ ta’ kwalunkwe każ u kull haġa konsegwenzjali u incidental li għaliha f’każijiet urġenti jew f’każijiet fejn tqis li l-interess pubbliku biex il-każ jinstema’ għandu jipprevali, soġġett għal xi arrangamenti speċifiċi għall-harsien kontra u, jew għall-kontroll ta’ epidemiji perikolużi jew mard infettiv hekk kif il-qorti tista’ tiddetermina.”

10. Illi fil-Gazzetta tal-Gvern tat-18 ta’ Marzu 2020, kien ippubblikat l-Avviż Legali 84 tal-2020 li għandu jitqies li daħal fis-seħħ fis-16 ta’ Marzu, 2020. Ipprova li l-Artikolu 3 ta’ l-Ordni dwar l-Epidemiji u Mard Infettiv

(Sospensjoni ta’ Hinijiet Ġudizzjarji u Legali) għandu jiġi sostitwit b’dan li ġej:

“(1) Meta s-Suprintendent tordna l-għeluq tal-qrati kollha jew ta’ kwalunkwe qorti għall-fini ta’ harsien kontra u, jew ta’ kontroll ta’ epidemiji perikolużi jew mard infettiv, tali ordni għandha tissospendi ż-żmien ta’ kwalunkwe hinijiet legali u ġudizzjarju u ta’ kwalunkwe limitu ta’ żmien ieħor inkluż żminijiet perentorji applikabbli għall-proċedimenti jew proċeduri oħra quddiem l-imsemmija qrati. Din is-sospensjoni għandha tapplika ukoll għall-preskrizzjoni fi kwistjonijiet kriminali u ċivili. Is-sospensjoni għandha ddum sa sebat (7) ijiem wara r-revoka ta’ kwalunkwe ordni mis-Suprintendent. Mingħajr preġudizzju għall-ġeneralità ta’ hawn fuq, din is-sospensjoni għandha tfisser li jekk l-aħħar jum ta’ kwalunkwe hinijiet legali jew ġudizzjarju jew limitu ta’ żmien ieħor jiskadi matul iż-żmien meta ordni provduta f’dan ir-regolament tkun fis-seħħ, iż-żmien għall-preżentata għandu jiġi sospiż sa sebat (7) ijiem wara l-jum meta s-Suprintendent tirrevoka l-ordni għall-għeluq ta’ kwalunkwe qorti permezz ta’ avviż fil-Gazzetta.”

11. Fl-4 ta’ Mejju 2020 daħal imbagħad fis-seħħ l-Avviż Legali 176 tal 2020, Ordni tal-2020 li jemenda l-Ordni dwar l-Epidemiji u Mard Infettiv (Sospensjoni ta’ Hinijiet Ġudizzjarji u Legali) (Emenda Nru. 2) u dan l ordni għandu jinqara u

jinftiehem haġa waħda mal-Ordni dwar l-Epidemiji u Mard Infettiv (Sospensjoni ta' Hinijiet Ġudizzjarji u Legali), hawn iżjed

'il quddiem imsejjah "l-ordni prinċipali." Permezz tiegħu ġie ordnat illi:

"2. Fis-subartikolu 2 tal-artikolu 3 tal-ordni prinċipali, il-kliem "l-ftuħ tar reġistru tagħha," għandu jiġi mħassar.

"3. Kwalunkwe limiti ta' żmien li ġew sospiżi qabel id-dħul fis-seħħ tal-Ordni tal-2020 li jemenda l-Ordni dwar l-Epidemiji u Mard Infettiv (Sospensjoni ta' Hinijiet Ġudizzjarji u Legali) (Emenda Nru. 2) għandhom jibqgħu sospiżi."

12. *Eventwalment, Ordni dwar l-Epidemiji u Mard Infettiv (Sospensjoni L.S. 465.17. ta' Hinijiet Ġudizzjarji u Legali) ġie mħassar bis-saħħa tal-Avviż Legali 243 tal-2020 li daħal fis-seħħ fit-30 ta' Ġunju 2020.*

13. *Miżura oħra li laqtet l-operat tal-Qrati kienet l-Ordni tal-2020 dwar l-Għeluq tal-Qrati tal-Ġustizzja (Legislazzjoni Sussidjarja 465.19) li daħal fis-seħħ permezz tal-Avviż Legali 65 tal-2020, ukoll ippublikat fil Gazzetta tal-Gvern tat-13 ta' Marzu 2020. L-Artikolu 3 tal-istess jipprovdi s-segwenti:*

"Is-Suprentendent b'dan tordna l-għeluq tal-Qrati tal-Ġustizzja u tar reġistru b'effett mis-16 ta' Marzu, 2020, liema ordni għandha tibqa' fis-seħħ sakemm tiġi revokata mis-Suprentendent."

14. *Apparti korrezzjoni fin-nota marġinali li saret bis-saħħa tal-Avviż Legali 66 tal-2020, din il-Liġi Sussidjarja ġiet emendata:*

14.1. permezz tal-Avviż Legali 97 tal-2020, li introduċa definizzjoni ta' 'qorti indikata' koperta bl-istess ordni, żdiedu ukoll żewġ artikoli rigwardanti bordijiet, kummissjonijiet, kunitati jew entitajiet oħra li ma joperawx mill-binja tal-Qrati tal-Ġustizzja;

14.2. permezz tal-Avviż Legali 177 tal-2020, li pprovda li b'effett mill-4 ta' Mejju 2020, fis-subartikolu (2) tal-artikolu 3 tal-ordni prinċipali, il-kliem "u tar-registru," għandhom jiġu mhassra iżda kwalunkwe limiti ta' żmien li ġew sospiżi qabel id-dhul fis-sehħ tal-Ordni tal-2020 li jemmenda l-Ordni dwar l-Għeluq tal-Qrati tal-Ġustizzja (Emenda Nru. 2) għandhom jibqgħu sospiżi.

15. L-Ordni tal-2020 dwar l-Għeluq tal-Qrati tal-Ġustizzja (Legislazzjoni Sussidjarja 465.19) ġie mhassar bis-saħħa tal-Avviż Legali 230 tal-2020 kif ġej:

“2. L-ordni tal-2020 dwar l-Għeluq tal-Qrati tal-Ġustizzja huwa b'dan l-ordni imhassar b'effett mill-5 ta' Ġunju 2020, mingħajr preġudizzju għall-validità ta' kull haġa magħmula jew li thalliet barra milli ssir fuq il bażi ta' dak l-ordni u soġġetta għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-ordni.

“3. Is-sospensjoni tal-limiti ta' żmien kif kienet fis-sehħ qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan l-ordni għall-preżentazzjoni ta' atti quddiem il-qorti wara l-konklużjoni ta' kwalunkwe proċeduri quddiem kwalunkwe tribunal, bord, kummissjoni, kumitat jew entità oħra li ma joperax mill-bini tal-Qrati tal-Ġustizzja għandha tibqa' fis-sehħ għal għoxrin (20) jum mid-dhul fis-sehħ ta' dan l-ordni.

“4. Is-sospensjoni tal-limiti ta' żmien kif kienet fis-sehħ qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan l-Ordni għall-preżentazzjoni ta' atti quddiem qorti jew tribunal, bord, kummissjoni, kumitat jew entità oħra li topera mill-bini tal-Qrati tal-Ġustizzja għandha tibqa' fis-sehħ għal perjoduta' sebat (7) ijiem mid-dhul fis-sehħ ta' dan l-ordni.”

16. Għalhekk matul il-perjodu minn meta harget l-ordni tal-għeluq tal-Qorti (16 ta' Marzu 2020) sakemm ingħatat is-sentenza, il-qorti kien magħluq u t-termini legali u ġudizzjarji kienu kollha sospiżi. B'hekk il-Qorti tal-ewwel grad tat is-sentenza meta kien sospiż il-perjodu għall-preżentata tan-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenut.”

L-attur jistrieħ fuq il-ftehim preliminarju li dahħlu fih il-partijiet sad-data li giet presentata l-kontro-talba biex jsahħaħ l-eċezzjoni tiegħu tal-preskrizzjoni bjennali; il-ftehim gie ffirmat fit- 8 ta' Mejju, 2019. Il-kontro talba fl-26 ta' Frar, 2021; verament sew fiż-żmien s-sentejn stipulat fl-artikolu 1222 tal-Kap 12 tal-ligijiet ta' Malta. Detto ċio it-termini legali sospiżi bl-intervent tas-Supretendent tas-Saħħa ċertament kienu jimpattaw fuq id-dekors taż-żmien prekrattiv, billi jestendu l-istess kif fuq ingħad.

Il-Qorti ghaddiet biex tagħmel is-suriferiti osservazzjonijiet biex tkun ikkunsidrat kull argument imressaq fis-sottomissjonijiet orali. Jekk il-prekrizzjoni kienet tistrieħ fuq l-artikolu 1222 tal-Kap 12 kif eċċepixxa l-attur rikonvenzjonat din kient tfalli għar-raġunijiet premissi.

Pero' biex il-Qorti tassal għal perjodu prekrattiv ġust għandha thares sew lejn dak skritt fil-premissi u t-talbiet għax b'dawk hija arginata t-talba.

Fil-kontro talba tiegħu il-konvenut rikonvenzjonant jippremetti lli huwa ftehim li fuqu jistrieħ l-attur rikonvenzjonat li hu kien iffirma taħt pretesti foloz in vista tal-fatt illi huwa kien qed jemmen illi kien qed jagħmel hekk in konnessjoni mal-*credit note* li kienet giet ġirata, li kien is-sors ta' l-inkwiet kollu bejn il-partijiet. Jgħid li kien indott f'dan l-iżball in vista tal-fatt lil ftehim kien bil-lingwa Ingliża, lingwa li ma kienx jifhem għax kien ta' nazzjonalita' Taljana.

Tant li jippremetti li hu ma kellu ebda interess fis-sit in kwistjoni msemmi mill-attur u li ma kienx qabbad lil dan jew inkarigah bi prestazzjoni ta' servizzi. Ressaq żewġ talbiet għal-kunsiderazzjoni tal-Qorti; li jiġi dikjarat illi il-kunsens tiegħu fir-rigward ta' l-iskrittura datata 8 ta' Mejju, 2019 kien karpit b'għemil doluż u żball li jolqot is-sustanza tal-ftehim, ukoll li l-imsemmija skrittura kienet **nulla u bla effett.**

F'dan l-istadju huwa pertinenti lli sssir referenza oħra għal tagħlim ġurisprudenzjali nostrali dan b'referenza għad-deċiżjoni fl-ismijiet **John Richard Gimblett pro. et. noe vs M.& R Holdings Limited**³;

³ Ċitaż.Nru 978/2011LFS P.A.

“ **C. KUNSIDERAZZJONIJIET:**

L-intimati eċċepew preliminarjament li in kwantu l-azzjoni attriċi hija msejsa fuq allegat error in corpore min-naħa tar-rikorrenti, din hija preskritta bil-preskrizzjoni ta' sentejn ai termini ta' l-artikolu 1222 tal-Kodiċi Ċivili.

Il-Qorti sejra tikkwota l-artikolu 1222 tal-Kap 16, li jgħid: “(1) Meta l-ligi f'xi każ partikolari ma tistabbilixix żmien aqsar, l-azzjoni għar-rexxissjoni minħabba vjolenza, żball, għemil doluż, stat ta' interdizzjoni, jew nuqqas ta' eta`, taqa' bil-preskrizzjoni għeluq sentejn.

(2) Dan jgħodd ukoll għar-rexxissjoni ta' obligazzjonijiet mingħajr kawża, jew magħmulin fuq kawża falza.”

Il-Qorti sejra tikkwota wkoll l-artikolu 1223 (1) tal-Kap 16 fejn jingħad:

“1223 (1) Iż-żmien tal-preskrizzjoni huwn fuq imsemmi jibda jgħodd biss, fil-każ ta' vjolenza, minn dakinnhar li l vjolenza tispicċa, u, fil-każ ta' żball, ta' għemil doluż, jew ta' kawża falza, minn dakinnhar li jinkixef id-difett.”

Illi mill-premessi tar-rikors guramentat it-talbiet attriċi huma bbażati prinċiparjament fuq allegat żball, u fil premessa numru erbatax (14) jingħad hekk:

“Illi l-konsegwenza ta' dan kollu hija li l-kunsens tar-rikorrenti ma kienx jaqbel ma' dak tal-Kumpaniji Vendituri peress illi dawn kienu qegħdin jirreferu għal żewġ garaxxi differenti, liema stat ta' fatt irrendi l-att tad-9 ta' Diċembru 2005 bħala null u li ma jiswiex bejn il-partijiet għaliex huwa nieqes mill-aktar element essenzjali, u ċioe` l-kunsens fuq l-oġġett tal-ftehim (error in corpore);”

F'dan l-istadju l-Qorti sejra telenka xi dati rilevanti:

Ir-rikorrent Gimblett stqarr fir-rikors guramentat li hu nduna b'dan l-iżball waqt li kien Malta fl-2006 (ara paragrafu 9 tar-rikors);

B'ittra datata 3 ta' Mejju, 2007, il-konsulent legali tar-rikorrenti ta' dak iż-żmien Dr. Gavin Gulia kiteb lil M&R Holdings Limited biex tersaq għall-kuntratt ta' rexxissjoni minħabba l-allegat żball;

Sussegwentement, ir-rikorrenti bagħtu żewġ ittri legali din id-darba lin-Nutar Bisazza permezz ta' l-avukat differenti tagħhom Dr. Bradley Gatt u dan fil-25 ta' Novembru 2008 u fl-20 ta' Jannar 2009 fejn insistew fuq l-error in corpore li fuqu fetħu din il-kawża. Dawn l-ittri jinsabu esebiti bħala Dok. 4 u Dok. 6 annessi mar-risposta ġuramentata ta' lintimati.

Fis-7 ta' Mejju, 2009 ir-rikorrenti ppreżentaw protest ġudizzjarju kontra M&R Holdings Limited fejn irrelevaw l-allegat żball;

Il-kawża odjerna ġiet ippreżentata fl-10 ta' Ottubru, 2011; Kien għalhekk li s-soċjetajiet M&R Holdings Limited u Regent Company Limited sostnew li l-kawża ġiet preżentata:

“oltre sentejn mid-data tal-protest ġudizzjarju (li ma setax jinterrompi stante li l-azzjoni kienet ġja preskritta), u oltre ħames snin minn meta l-atturi indunaw bl-allegat żball skond il-premessi tar-rikors ġuramentat de quo.”

Qalu wkoll li meta r-rikorrenti ppreżentaw il-protest ġudizzjarju l-pretensjoni attriċi kienet ġja preskritta bid-dekors ta' sentejn.

*Il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża mogħtija minnha stess kif presjeduta fit-23 ta' April, 2009 fl-ismijiet **Maria Agius vs Josephine sive Guża Schembri et** fejn intqal:*

"D3. Artikolu 1222 tal-Kap 16 – simulazzjoni f'kuntratt: It-tielet eċċezzjoni ta' l-intimati hija li t-talba tar-rikorrenti dwar il-kuntratt tal-15 ta' Marzu 1989, allegatament simulat hija preskritta ai termini ta' l-artikolu 1222 tal-Kap 16.

Fuq l-aspett ta' simulazzjoni tal-kuntratti, fis-sentenza ta' din il-Qorti kif presjeduta tal-5 ta' Frar 2007 fl-ismijiet

***Joseph Cachia vs Direttur ta' l-Ufficcju Kongunt tal-Ministeru ta' l-Intern et** (Ċitazz. Nru. 394/05) intqal:*

“In-natura tal-eċċezzjoni a tenur tal-artikoli 1222 u 1223

Din id-deċiżjoni tirrigwarda d-deċiżjoni fuq l-eċċezzjoni preliminari tal-preskrizzjoni taħt l-artikolu 1222 (1) tal-Kap 16. Dan l-artikolu jgħid hekk:

1222. (1) Meta l-ligi f'xi każ partikolari ma tistabbilixxix żmien aqsar, l-azzjoni ħhar-rexxissjoni minħabba vjolenza, żball, għemil doluż, stat ta' interdizzjoni, jew nuqqas ta' età, taqa' bil-preskrizzjoni għeluq sentejn.

(2) Dan iġġodd ukoll għar-rexxissjoni ta' obligazzjonijiet mingħajr kawża, jew magħmulin fuq kawża falza.

L-artikolu 1223(1) jgħid hekk:

“Iz-żmien tal-preskrizzjoni hawn fuq imsemmi jgħodd biss, fil-każ ta' vjolenza, minn dakinhar li l-vjolenza tispicċa, u fil-każ ta' żball, ta' għemil doluż, jew ta' kawża falza, minn dakinhar li jinkixef id-difett.”

Illi l-artikolu 1222 tal-Kodiċi Ċivili tirrigwarda l-preskrizzjoni relatata mal-azzjoni tan-nullita` u ta' rexxissjoni biex jiġi annullat kuntratt li jkun nieqes minn xi waħda mill-kundizzjonijiet neċessarji għall-eżistenza tiegħu jew għaliex ikollu xi vizzju li jirrendih invalidu jew leżiv għal xi wieħed mill-kontraenti.

Għalhekk, huwa imperattiv, la darba ġie stabbilit li l-preskrizzjoni applikabbli hija dik ta' sentejn, li jibdew jgħoddu minn meta jinkixef l-iżball jew għemil doluż. Illi fil-fatt, ġie ritenut fil-każ **Maria Zammit vs Lawrence James Cappello et** deċiża mill-Qorti tal-Appell fid-19 ta' Novembru 1962, li:

“Il-preskrizzjoni bjennali tal-azzjoni tar-rexxissjoni ta' kuntratt minħabba vjolenza, żball, għemil doluż, stat ta' mara miżżewġa, interdizzjoni jew nuqqas ta' età` u obligazzjonijiet mingħajr kawża jew b'kawża falza, tibda tiddekorri fil-każ ta' żball, għemil doluż u kawża falza, mill-jum li fih jinkixef id-difett. Din l-istess preskrizzjoni pero` mhiex applikabbli fil-każijiet ta' nullita` radikali; għax innullita` radikali tirrendi l-obbligazzjoni inezistenti, filwaqt illi fil-każijiet l-oħra fuq imsemmija hu presuppost li l-obbligazzjoni teżisti. U l-provi meħtieġa biex isostnu l-preskrizzjoni jinkombu fuq min jeċċepixxi l-preskrizzjoni.”

Fil-kawża fl-ismijiet **Gourmet Company Limited et vs Marianno Vella** deċiża mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fid-19 ta' Novembru, 2001 ġie deċiż li:

“L-iskritturi li jikkreaw obligazzjonijiet bejn il-kontraenti jiġi preżunt illi huma validi u fedelment jirriflettu l-volonta` kontrattwali tagħhom. Minn jadduċi l-kontra u jadduċi l-vizzju tal-kunsens kontrattwali bażat fuq xi wieħed

mill-elementi li l-liġi stess tindika bħala raġuni valida biex jiġi vizzjat tali kunsens, biex jirnexxi fl-azzjoni, għandu jipproduċi provi univoci, konklussivi, kredibbli u attendibbli in sostenn tal-pretensjonijiet tiegħu, haġa li rriteniet il-Qorti ta' l-Appell l-appellanti ċertament m' għamlux.”

F'dan ir-rigward jinghad li fis-sentenza fl-ismijiet **Maria Zammit vs Lawrence James Cappello et** deċiża mill-Onor. Qorti ta' l-Appell fid-19 ta' Novembru, 1962: “Il-preskrizzjoni bjennali tal-azzjoni tar-rexissjoni ta' kuntratt minħabba vjolenza, żball, għemil doluż, stat ta' mara miżżewġa, interdizzjoni jew nuqqas ta' eta` u obligazzjonijiet mingħajr kawża jew b'kawża falza, tibda tiddekorri fil-każ ta' żball, għemil doluż u kawża falza, mill-jum li fih jinkixef id-difett.”

Din il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża deċiża mill-Onor. Qorti ta' l-Appell fil-31 ta' Lulju, 1996 fl-ismijiet **Adrian sive Aad De Haan vs George Whelpdale et nomine** fejn il-Qorti irriteniet li t-terminu ta' preskrizzjoni ta' l-azzjoni ma jistax jibda jiddekorri jekk mhux mill-mument illi l-persuna obbligata ingustament tigi a konjizzjoni ta' l-att abusiv kommess fil-konfront tagħha u li hemm ippreġudikaha.

Din il-Qorti tirreferi wkoll għas-sentenza deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-14 ta' Mejju 1959 fl-ismijiet **George Mallia vs Avukat Dr. Albert Ganado nomine** fejn intqal:

“azzjoni biex kuntratt jiġi annullat minħabba vizzju tal-kunsens b'erreur jew ingann hija azzjoni ta' rexxissjoni għax dik l-azzjoni tkun diretta biex il-kuntratt jiġi annullat. U la darba jiġi stabbilit li l-azzjoni hi ta' rexxissjoni, il-preskrizzjoni applikabbli għaliha hija dik ta' sentejn, li jibdedew jgħaddu minn meta jinkixef id-difett”.

Il-Qorti tirreferi wkoll għas-sentenza deċiża mill-Onor. Qorti ta' l-Appell fis-7 ta' Ottubru, 1997 fl-ismijiet **Eric Busuttil vs Danuta Komarzynic** fejn dik il-Qorti qalet li l-attur ippremetta li huwa kera lill-konvenuta fond sabiex jintuża bhala klinika, iżda dan ma seta qatt jiġi użat għalhekk għaliex ma nġhatatx work permit u għaliex ma kienx qiegħed jintuża bhala klinika, iżda bhala residenza u għalhekk talab dikjarazzjoni ta' nullita ta' l-iskrittura. Il-konvenuta eċċepiet il-preskrizzjoni, il-ġudikant u li se mai mhux kwistjoni ta' nullita` iżda ta' nullita` ta' l-istess skrittura.

L-ewwel Qorti ddikjarat l-azzjoni attriċi preskritti bid-dekors tas-sentejn. Il-Qorti ta' l-Appell osservat li l-konvenuta ġustament sostniet li l-attur ikkontradiċa ruħu fis-sens illi fiċ-ċitazzjoni ppremetta li l-iskrittura kienet nulla ab initio u fl-att promotur ta' l-Appell allega li ma kienx hemm xejn hażin fil-mument tal-firma. Kompliet tirritjeni li independentement milli x'jirriżultha fil-mori tal-kawża, id-deċiżjoni dwar liema preskrizzjoni applikabbli għall-azzjoni tiddependi mit-talba dedotta fl-att promotorju u konsegwentement ikkonkludiet illi għall-azzjoni eżerċitata kienet applikabbli l-preskrizzjoni ta' sentejn ikkontemplata fl-artikolu 1222 (2) tal-Kap 16 u għalhekk ikkonfermat is-sentenza ta' l-ewwel Qorti.

Sa hawnhekk kollox sempliċi kieku wieħed ibbaża t-talba tiegħu fuq rexxissjoni ta' kuntratt, iżda r-rikorrent qiegħed isostni li l-azzjoni tiegħu hi:

“msejsa fuq l-‘error in corpore’, m’hijiex ‘azzjoni għar-rexxizzjoni’ u l-annullament tal-att tad-9 ta’ Dicembru 2005 bhal li kieku xi darba kien validu, iżda azzjoni fejn din il-Qorti qiegħda tintalab tiddikjara tali att null u bla ebda effett.”

In sostenn ta' dan fin-nota tiegħu jgħid hekk:

“4. Illi t-tliet tipi ta' żball elenkati fil-Kodiċi li jivvizzjaw il-kunsens huma:

Art. 975 – żball tal-liġi

Art. 976(1) – żball fis-sustanza tal-oġġett

(error in substantia)

Art. 976(2) – żball fil-persuna

*5. Illi min-naħa l-oħra, l-errore in corpore huwa essenzjalment nuqqas ta' ftehim u kunsens fuq l-oġġett tal-ftehim (fit-test Inġliż definit bħala ‘**subject-matter**’) u mhux sempliċi vizzju tal-kunsens; ...*

*6. Illi fid-dritt Franciż, l’erreur in corpore huwa meqjus li jaqa’ taħt il-kategorija ta’ ‘erreur obstacle’, li jgħib nullita’ assoluta, hekk kif distint mill-kategorija ta’ erreur vice de consentement li jwassal biss għan-nullita’ relattiva. L’erreur in corpore huwa meqjus bħala ‘**l’erreur qui interdit l’accord des volontes**... les deux contractants ne sont pas compris; chacun s’est trompé, non sur ce qu’il voulait, mais sur ce que voulait son concontractant; l’erreur obstacle est un dialogue des sourds. **Aussi fait-il voir en elle plus qu’un vice du consentement: elle empêche le consentement, l’accord des volontes; il y a, en***

realite, absence de consentement, entrainant la nullite absolue du contract. C'est l'erreur sur l'identite de l'objet du contrat. [Mazeaud et., Lecons De Droit Civil, Obligations, Theorie Generale, 9th Ed., Montchrestien, pp.158-161, 173.]

7. *Illi b'hekk l'erreur in corpore jimplika nuqqas assolut ta' ftehim, li jwassal għal nullita` assoluta tal-kuntratt, u kwindi azzjoni imsejsa fuq tali istitut hija impreskrittibbli, għaliex tkun qieghda titlob lil Qorti tirrikonoxxi stat ta' fatt, u cioe` li att partikolari, minkejja li jista' jkollu l-formalijiet kollha li teżiġi l-liġi, kien null 'ab initio' u għadu u jibqa' null b'mod assolut;...”*

Illi jekk wiehed jara t-talba tar-rikorrent din tgħid hekk:

“1. Tiddikjara li l-att tad-9 ta' Dicembru 2005 ippubblikat min-Nutar Roberta Bisazza bejn M. & R. Holdings Limited u r-rikorrenti għall-bejgħ u akkwist ta' garaxx fil-kumpless 'Blue Waters', St. Anthony Street, Bugibba, San Pawl il-Bahar bħala null u bla ebda siwi bejn il-partijiet, konsegwenza ta' liema, il-garaxx in kwistjoni għadu propjeta` ta' M. & R. Holdings Limited;”

Illi għalhekk johroġ ċar li r-rikorrent talab dikjarazzjoni ta' nullita` u mhux ta' rexxisjoni.

*Din il-Qorti terġa' tagħmel referenza għal bran ieħor mis-sentenza mogħtija minnha stess kif presjeduta fit-23 ta' April, 2009 fl-ismijiet **Maria Agius vs Josephine sive Guza Schembri et fejn ingħad:***

*Ukoll, fis-sentenza ta' din il-Qorti kif presjeduta tas-26 ta' Frar 2007 fl-ismijiet **John Grech vs Ivan Mifsud et** (Citazz. Nru. 1476/01) intqal:*

“Għalhekk fil-qasir wiehed jista' jgħid li meta l-liġi f'xi każ partikolari ma tistabilixxix żmien aqsar, l-azzjoni għar-rexxisjoni minħabba vjolenza, żball, għemil doluż, stat ta' interdizzjoni, jew nuqqas ta' età, taqa' bil-preskrizzjoni għeluq sentejn, inkluż fir-rexxisjoni ta' obligazzjonijiet mingħajr kawża, jew magħmulin fuq kawża falza. Iż-żmien tal-preskrizzjoni hawn fuq imsemmi jgħodd biss, fil-każ ta' vjolenza, minn dakinhar li l-vjolenza tispicċa, u fil-każ ta' żball, ta' għemil doluż, jew ta' kawża falza, minn dakinhar li jinkixef id-difett. Il-preskrizzjoni ta' sentejn jibdew jgħoddu minn meta jinkixef l-iżball jew għemil doluż. Din l-istess preskrizzjoni pero` mhix applikabbli fil-każijiet ta' nullita` radikali; għax in-nullita` radikali tirrendi l-obligazzjoni inezistenti. Min jeċċepixxi l-preskrizzjoni jinkombu fuq l-provi, liema provi jridu jkunu univoci, konklussivi, kredibbli u attendibbli in sostenn tal-pretensjonijiet tiegħu. It-terminu ta' preskrizzjoni ta' l-azzjoni ma jistax jibda jiddekorri jekk mhux mill-

mument illi l-persuna obbligata ingustament tiġi a konjizzjoni tal-att abbusiv kommess fil-konfront tagħha u li hemm ippreġudikaha. Il-preskrizzjoni għandu jkollha interpretazzjoni restrittiva. Id-data trid tiġi stabbilita b'mod ċar, u meta mill-provi ma tistax tasal biex tistabilixxi dik iddata, jkollha tiċhad l-eċċezzjoni. Mhux konsentit li l-Qorti timplimenta kontrattazzjonijiet bejn privati fejn l-aġir tagħhom ikun kontra l-istess liġi u ordni pubbliku.”

Minn dan kollu jemerge li kieku l-azzjoni odjerna kienet diretta għar-rexxissjoni ta' kuntratt, dan ċertament kien ikun preskritt, iżda r-rikorrenti jinsisti li t-talba tiegħu hija għal dikjarazzjoni ta' nullita` tal-kuntratt tad-9 ta' Diċembru, 2005.

Illi għalhekk il-Qorti ma tistax tilqa' l-eċċezzjoni ta' l-intimati għall-preskrizzjoni bażata fuq ir-rexxissjoni tal-kuntratt, iżda issa jinkombi fuq ir-rikorrent li jipprova mhux l-error in corpore u l-konsegwenti rexxissjoni tal-kuntratt iżda n-nullita` ab initio ta' l-istess kuntratt fis-sens li tali kuntratt qatt ma eżista.”

Miżmum dan ir-ragunament u darba lit-talba hija għan-nullita' tal-ftehim mhux għar-rexxissjoni tiegħu l-Qorti tadotta l-istess linja fejn tiċhad l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni mressqa. Kif ġie sew spjeget dak li huwa null ma jista qatt jidekorri temp kontrih għax huwa null *ab intio*, sa mill bidu tiegħu u jibqa' dejjem f'dan l-istat. PERO miċhuda din l-eċċezzjoni fuq dak premess fir-rikonvenzzjoni jibqa jispetta lil minn jallega dan li jwassal il-prova sal-grad mitlub mill-liġi kif ġia espost.

Bl-ispejjeż għal attur rikonvenzjonat.

Onor. Dr. Miriam Hayman LL.D.

Imhalled

Victor Deguara

Dep. Reġ.

